

ΑΡΘΡΟ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ:

Για μια νέα αναπτυξιακή ταυτότητα της Βόρειας Ελλάδας

Του **Μάρκου Μπόλαρη**

Υφυπουργού Οικονομίας,
Αναγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

Ενόψει των αποφάσεων που λήφθηκαν με το Προεδρικό Διάταγμα 28 της 3ης Μαΐου 2010 η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ υλοποίησε την προεκλογική δέσμευση του Πρωθυπουργού Γιώργου Παπανδρέου για μια νέα αναπτυξιακή ταυτότητα της Θεσσαλονίκης και συνακόλουθα της Βόρειας Ελλάδας. Με την ίδρυση της Επιχειρησιακής Μονάδας Ανάπτυξης (EMA) του Υπουργείου Οικονομίας Αναγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠΟΙΑΝ) ο χώρος της νέας οικονομίας μπορεί να προσβλέπει σε μια

πρότυπη κυβερνητική δομή που θα είναι καταλύτης για την προώθηση προηγμένων επενδυτικών σχεδίων στη Βόρεια Ελλάδα. Πρόκειται για μια ευέλικτη διοικητική δομή που θα συμβάλει αποφασιστικά στην υλοποίηση στοχευμένων αναπτυξιακών δράσεων σε Μακεδονία και Θράκη. Με την ίδρυση της επιχειρησιακής μονάδας του ΥΠΟΙΑΝ διαμορφώνεται μια νέα αναπτυξιακή ταυτότητα για την πόλη της Θεσσαλονίκης, για τη Βόρεια Ελλάδα, όπου κεντρικό ρόλο στο συνολικό εγχείρημα καλούνται

να διαδραματίσουν η καινοτομία και η ποιότητα. Προσδοκούμε μέσω των στοχευμένων δράσεων να περιοριστεί αφενός το εύρος των περιφερειακών ανισοτήτων στη χώρα μας και να παρωθήσουμε τις δημιουργικές δυνάμεις της περιοχής σε επιχειρηματικές δράσεις που θα αναδείξουν την ποιότητα και την καινοτομία. Με την ίδρυση της ΕΜΑ η κυβέρνηση μπαίνει στο επίκεντρο του αναπτυξιακού σχεδιασμού για τη Βόρεια Ελλάδα με ένα συγκροτημένο τρόπο.

Η Επιχειρησιακή Μονάδα Ανάπτυξης υπάγεται απευθείας στον Υπουργό και έχει ως σκοπό, στο πλαίσιο της γενικής πολιτικής του Υπουργείου, το σχεδιασμό, την προώθηση και εκτέλεση αναπτυξιακών προγραμμάτων και δράσεων στην ευρύτερη περιοχή της Μακεδονίας-Θράκης (Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας, Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης) στους τομείς αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας με προώθηση των αρχών της αειφορίας και της περιβαλλοντικής ευθύνης στις υποδομές που χρησιμοποιεί και με πιλοτική εφαρμογή καινοτόμων αρχών διοίκησης.

Στις αρμοδιότητες της Επιχειρησιακής Μονάδας Ανάπτυξης περιλαμβάνονται:

1 Ο συνεκτικός σχεδιασμός, η εποπτεία και η εφαρμογή των αναπτυξιακών στρατηγικών του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και όσων σχετίζονται με το σχεδιασμό και την εφαρμογή των αναπτυξιακών προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι ιδίως το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, τα περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα, οι χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, το πρό-

γραμμα INTERREG Ενδοπεριφερειακό, διασυνοριακό και τα λοιπά διακρατικά κοινοτικά προγράμματα).

- 2 Ο σχεδιασμός, η εποπτεία και η εφαρμογή ειδικού αναπτυξιακού προγράμματος για τη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης.
- 3 Ο σχεδιασμός, η εποπτεία και η εφαρμογή συμπράξεων Δημοσίου - Ιδιωτικού Τομέα στο χώρο ευθύνης της.
- 4 Η αξιολόγηση, χρηματοδότηση και εποπτεία των ιδιωτικών επενδύσεων, οι οποίες επιδιώκουν ή λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση στο χώρο ευθύνης της.
- 5 Ο σχεδιασμός, η εποπτεία και η εφαρμογή των δημόσιων πολιτικών ανάπτυξης των λιμένων του χώρου ευθύνης της.
- 6 Ο σχεδιασμός, η εποπτεία, η εφαρμογή και η προώθηση καινοτομικών αναπτυξιακών σχεδίων, στη βάση των αρχών της «Πράσινης Ανάπτυξης» και αειφορίας.
- 7 Η υποστήριξη και προώθηση των Περιφερειακών οικονομικών διακρατικών σχέσεων, ιδίως με τις χώρες των Βαλκανίων και της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.
- 8 Ο σχεδιασμός και η εποπτεία εφαρμογής της απαραίτητης για την προώθηση των αναπτυξιακών σχεδίων επικοινωνιακής στρατηγικής.
- 9 Η οργάνωση και λειτουργία πρότυπης μονάδας με σκοπό την εξυπηρέτηση, από αυτήν και μόνο, για όλα τα στάδια (one stand step) των πολιτών και των επιχειρηματιών στους τομείς αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.
- 10 Ο σχεδιασμός και η εποπτεία πραγματοποίησης και εφαρμογής

Με την ίδρυση της επιχειρησιακής μονάδας του ΥΠΟΙΑΝΗ διαμορφώνεται μια νέα αναπτυξιακή ταυτότητα για τη Βόρεια Ελλάδα, όπου κεντρικό ρόλο καλούνται να διαδραματίσουν η καινοτομία και η ποιότητα.

ΑΡΘΡΟ

προγραμμάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στους τομείς αρμοδιότητάς της μέσα από ασφαλείς διαδραστικές ηλεκτρονικές πύλες.

11 Η αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών και η συστηματική εποπτεία της αγοράς στο χώρο ευθύνης της.

Με την ίδρυση της EMA οργανώνεται αποκεντρωμένα ο σχεδιασμός και ο συντονισμός μεταξύ των διαφόρων επιπέδων οργάνωσης και αποτελεσματικής εφαρμογής της αναπτυξιακής πολιτικής.

Η EMA είναι η πρόταση της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ για το αναπτυξιακό σχέδιο της Βόρειας Ελλάδας. Εκτός της προτυποποιημένης και καινοτόμας λειτουργίας της θα συνιστά την εφαρμογή της πολιτικής των άυλων υποδομών για την παροχή ουσιαστικής στήριξης στην προσπάθεια αναδιάρθρωσης της παραγωγικής βάσης της χώρας μας. Θα παρέχονται όλες οι αναγκαίες πληροφορίες για τη λήψη των κατάλληλων επιχειρηματικών αποφάσεων, θα διευκολύνεται η δυνατότητα μετασχηματισμού των

καινοτόμων ιδεών σε εκμεταλλεύσιμο προϊόν, θα περιορίζεται δραστικά η χρονοβόρα, με κόστος και αδιαφανής γραφειοκρατία. Για τη στελέχωση της EMA προωθείται προς ψήφιση διάταξη για την άμεση, αξιοκρατική και διαφανή στελέχωσή της με μετατάξεις, δηλαδή χωρίς επιπλέον κόστος μισθοδοσίας ενώ το αμέσως επόμενο διάστημα προωθείται το Π. Δ. για τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της EMA. Παράλληλα διενεργούνται οι απαραίτητες διαδικασίες ένταξης στο ΕΣΠΑ δράσεων/έργων που αφορούν στην ενεργοποίηση και λειτουργία της EMA με έμφαση σε θέματα που αφορούν στην εφαρμογή προγραμμάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Επιδιώκεται η νέα αυτή επιχειρησιακή δομή να στεγασθεί σε κτίριο που εκτός της αρχιτεκτονικής του αναφοράς θα ενσωματώνει στοιχεία βιοκλιματικής λειτουργίας.

Προκειμένου να είμαστε αποτελεσματικοί απαιτείται ένα κρίσιμο μέγεθος δράσεων και μια χωρική και θεματική επικέντρωση για να μην υπάρχει κατακερματισμός σε μικρής σημασίας έργα. Το ζητούμενο είναι η συγκέντρωση των πόρων και η στήριξη

των υπαρχόντων ή νέων συγκριτικών πλεονεκτημάτων της παραγωγικής βάσης. Χρειαζόμαστε επιπλέον νέες δραστηριότητες που θα διαφοροποιούν το τοπικό προϊόν και θα ενισχύουν τις διασυνδέσεις μεταξύ των επιχειρήσεων, αλλά και των επιχειρήσεων με τους ερευνητικούς φορείς συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό σε δημιουργία οικονομιών συγκέντρωσης στην περιφέρεια. Επιζητούμε ακόμη τη συνεχή ανατροφοδότηση των τοπικών παραγωγικών δομών με γνώση αλλά και μηχανισμούς μετατροπής της γνώσης σε καινοτομία και επιχειρηματική δράση. Αυτές τις ανάγκες σε συνδυασμό με την απλοποίηση των γραφειοκρατικών βημάτων για επιχειρηματική δράση και τη διασφάλιση της διαφάνειας αναλαμβάνει να εξυπηρετήσει η Επιχειρησιακή Μονάδα Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Η δημοσιονομική κρίση κατέσπασε εμφανές το αναπτυξιακό έλλειμμα της οικονομίας μας που θα πρέπει να αναπληρωθεί με αναδιάρθρωση της παραγωγικής βάσης της χώρας, με αντιστροφή της λογικής που πρώτα επιζητούσε χρηματοδότηση και στη συνέχεια διερευνούσε τρόπους κατανομής των κονδυλίων. Μετά από έναν κύκλο 3 κοινοτικών πλαισίων στήριξης αντιληφθήκαμε ότι δεν είχαμε μια ολοκληρωμένη πρόταση στρατηγικού χαρακτήρα για τη διαπεριφερειακή ανάπτυξη που να κατανέμει τους πόρους σύμφωνα με προτεραιότητες και στοχευμένες τομεακές παρεμβάσεις. Πρέπει να αντιληφθούμε πλέον πως τα χρήματα υπάρχουν για να εξυπηρετήσουν τις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας, για να ενισχύσουν τις προσπάθειες αναπτυξιακής απεμπλοκής. Το διακύβευμα σήμερα είναι να αξιοποιήσουμε τους μηχανισμούς στήριξης και να προχωρήσουμε στην αλλαγή του αναπτυξια-

κού και παραγωγικού προτύπου που μας οδήγησε στη δυσμενή δημοσιονομική συγκυρία. Ήδη, μετά από επεξεργασμένη μελέτη των πραγματικών αναγκών της οικονομίας και τη δημόσια διαβούλευση για σημαντικά προγράμματα ανάπτυξης, μπήκαμε σε τροχιά αξιοποίησης των χρηματοδοτικών εργαλείων του ΕΣΠΑ και του Αναπτυξιακού, αλλά και άλλων δράσεων που θα βοηθήσουν τις επιχειρήσεις όπως το ΤΕΜΠΕ.

Ο Πρωθυπουργός της χώρας, Γιώργος Παπανδρέου, τόνισε επανειλημμένα ότι η οικονομία μας θα πρέπει να στηριχτεί στην ποιότητα και την καινοτομία. Ο μετασχηματισμός της οικονομίας μας, της παραγωγής μας, προϋποθέτει την οικοδόμηση μιας παιδείας καινοτομίας και νέων ιδεών με επένδυση στη δημιουργικότητα και παραγωγή γνώσης για προαγωγή της συνολικής ανταγωνιστικότητας, παρέχοντας λύσεις στις ανάγκες των καταναλωτών που επιζητούν το ποιοτικό και λειτουργικό προϊόν. Η αγορά επιζητεί σήμερα να παράξουμε αγαθά και υπηρεσίες που αυτή επιθυμεί, να προσφέρουμε νέα και βελτιωμένα προϊόντα και υπηρεσίες με μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία. Σημαντική θέση στον επαναπροσανατολισμό της οικονομίας μας έχει η Πράσινη Ανάπτυξη, η παραγωγική δραστηριότητα που ενσωματώνει και την περιβαλλοντική μέριμνα. Διαθέτουμε ως κεφάλαιο την Μεσογειακή παράδοση που συνδέει πολύμορφα τον αστικό και τον αγροτικό χώρο. Μπορούμε επομένως να αναδείξουμε τις τοπικές ιδιοτυπίες και να επενδύσουμε στο ζεύγμα γεωργικής παραγωγής και χωρικής κατανάλωσης με τον αγροτουρισμό, την περιβαλλοντική προστασία και τα ποιοτικά προϊόντα σε μια αειφόρα προοπτική. Παράλληλα μπορούμε να αξιοποιήσουμε την αγροτική κληρονομιά με τη χρήση

καινοτομίας στην παραγωγή ποιοτικών προϊόντων για να αναδείξουμε τα συγκριτικά οικονομικά και περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα.

Για να είμαστε ανταγωνιστικοί, πρέπει ακόμη να αξιοποιήσουμε τις νέες τεχνολογίες, όχι μόνον για να έχουμε πρόσβαση σε νέες ιδέες, υπηρεσίες και αγορές αλλά και για να βελτιώσουμε τις ποιοτικές προδιαγραφές των προϊόντων και να αναβαθμίσουμε τα χαρακτηριστικά τους. Οι συντονισμένες προσπάθειές μας θα πρέπει καταστήσουν αντιληπτό ότι η καινοτομία οδηγεί στην οικονομική ανάπτυξη και η επιχειρηματικότητα συνδέεται με νέες ιδέες και την εφαρμογή τους. Με την ίδρυση της επιχειρησιακής μονάδας του Υπουργείου ΟΙΑΝΝ κεντρικό ρόλο στο συνολικό εγχείρημα καλούνται να διαδραματίσουν η καινοτομία και η τεχνολογία.

Αν θέλουμε να ενισχύσουμε την πολιτική αυτή θα πρέπει να κινηθούμε οργανωτικά στη διευρυμένη λογική της δυναμικής περιφέρειας. Είναι ευτύχημα ότι στην πόλη της Θεσσαλονίκης, στη Βόρεια Ελλάδα υπάρχουν πολλοί φορείς, ακαδημαϊκοί, ερευνητικοί, επιχειρηματικοί που δημιουργούν καινοτομίες. Για να λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά το έργο όλων των φορέων είναι σημαντικό να τεθούν οι δομές μιας κοινής σχέσης για να εκπονηθούν μακρόπνοες στρατηγικές για το μέλλον της καινοτομίας στην περιοχή. Σε μια συστημική προοπτική που υπαγορεύει διεθνώς δράσεις συνέργειας πρέπει να αποδεχθούμε ένα παραγωγικό, ευέλικτο και ανοικτό σχήμα που θα λειτουργεί με την οργανωτική μέριμνα ενός φορέα όπως είναι η Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας. Η Μακεδονία και η Θράκη έχουν να επιδείξουν καινοτόμες δράσεις και διαθέτουν το μαθησιακό κεφάλαιο, την εμπειρογνωμοσύνη αλλά και το ανθρώπινο δυναμικό για να

επενδύσουμε προς την κατεύθυνση αυτή. Διαθέτουμε πλέον την οργανωτική – πολιτική δομή για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό, εποπτεία και εφαρμογή πολιτικών που θα αναδείξουν τη Θεσσαλονίκη, τη Βόρεια Ελλάδα σε πόλο καινοτομίας για την ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης και της Μεσογείου. Σε όλους τους φορείς που εμπλέκονται στην προσπάθεια αυτή απομένει η ευθύνη της αξιοποίησης της οργανωτικής-πολιτικής δομής και των χρηματοδοτικών εργαλείων που παρέχει η πολιτεία.

Με τη λειτουργία της Επιχειρησιακής Μονάδας Ανάπτυξης του ΥΠΟΙΑΝ η κυβέρνηση μετουσιώνει σε πράξη την υπόσχεση του Πρωθυπουργού Γιώργου Παπανδρέου για την άσκηση αποτελεσματικής περιφερειακής πολιτικής, με ευρύτερη στόχευση όμως που θα έχει σαφή εξωστρεφή και καινοτόμο προσανατολισμό.

Το διακύβευμα είναι να αξιοποιήσουμε τους μηχανισμούς στήριξης και να προχωρήσουμε στην αλλαγή του αναπτυξιακού και παραγωγικού προτύπου που μας οδήγησε στη δυσμενή δημοσιονομική συγκυρία.